

«Η Ευρώπη έχει ως αφετηρία τις περιφέρειες, τις πόλεις και τα χωριά της»

4 Μαρτίου 2022

Εμείς, οι τοπικοί και οι περιφερειακοί ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), θέλουμε μια ΕΕ ικανή να ανταποκρίνεται αποτελεσματικότερα στις ανάγκες και στις προσδοκίες των πολιτών.

1. Τα θεμέλια της δημοκρατίας στην ΕΕ εδράζονται στις 240 περιφέρειές της, στους 90.000 δήμους της και σε πάνω από 1,2 εκατομμύρια αιρετούς πολιτικούς σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, που εκπροσωπούν 450 εκατομμύρια πολίτες. Η δημοκρατία η οποία γεννήθηκε πριν από περίπου 2500 χρόνια στην «πόλιν», σε τοπικό επίπεδο, μπορεί να επιβιώσει στην ΕΕ μόνο εάν έχει βαθιές ρίζες και ασκείται καθημερινά.

2. Η δημοκρατία είναι αποδεκτή εφόσον αντλεί τη νομιμοποίησή της από την εμπιστοσύνη των πολιτών και αποφέρει αποτελέσματα στο επίπεδο που βρίσκεται πλησιέστερα στους πολίτες. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο διαπιστώνουμε την ανάγκη προώθησης ενός πρότυπου «**Οίκου της Ευρωπαϊκής Δημοκρατίας**», εδραζόμενου σε μια τρισδιάστατη νομιμότητα: σε γερά θεμέλια που οικοδομούνται από τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, σε στέρεους τοίχους που συγκροτούνται από τα 27 κράτη μέλη και σε μια προστατευτική στέγη που παρέχεται από την ΕΕ.

Η υιοθέτηση μιας προσέγγισης από τη βάση προς την κορυφή για τη λήψη των αποφάσεων στα θεσμικά όργανα της ΕΕ θα φέρει την ΕΕ πιο κοντά στην καρδιά και στο μυαλό των πολιτών και θα αποκαταστήσει την εμπιστοσύνη στην ΕΕ ως δημοκρατικό εγχείρημα που βασίζεται σε ισχυρή εκλογική εκπροσώπηση και σέβεται την ιδιότητα των φύλων.

3. Οι εκλογές αποτελούν θεμελιώδες εργαλείο για τη λειτουργία της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας μέσω του έργου των πολιτικών κομμάτων. Οφείλουμε να διασφαλίσουμε ότι, πέραν των ευρωπαϊκών εκλογών που διεξάγονται ανά πενταετία, τα βασικά θέματα ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος εξετάζονται πριν από τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές εκλογές, δεδομένου ότι το 70 % της νομοθεσίας της ΕΕ εφαρμόζεται σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

4. Μια πιο δημοκρατική ΕΕ πρέπει να αντιμετωπίσει το υφιστάμενο έλλειμμα πολιτικής νομιμότητας και νομικής κατοχύρωσης και να καταστήσει τις περιφέρειες, τις επαρχίες, τις πόλεις, τις κωμοπόλεις και τα χωριά της αναπόσπαστο τμήμα των μηχανισμών λήψης αποφάσεων στο πλαίσιο των ισχυουσών διατάξεων της Συνθήκης ή ενόψει μελλοντικής τροποποίησής της.

5. Ζητούμε συνεπώς να αναβαθμιστεί σταδιακά η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών, πέραν της τρέχουσας συμβουλευτικής λειτουργίας της, ώστε να αποκτήσει δεσμευτικό ρόλο σε περιορισμένο αριθμό τομέων πολιτικής με σαφή εδαφική διάσταση, αποφεύγοντας ταυτόχρονα την επιπρόσθετη πολυπλοκότητα στην ΕΕ. Η μεγαλύτερη συνεκτίμηση της εμπειρογνώσιας των τοπικών και των περιφερειακών αρχών κατά τη θέσπιση και την εφαρμογή του ενωσιακού δικαίου θα οδηγήσει σε βελτίωση της νομοθεσίας και ενδυνάμωση της δημοκρατικής νομιμότητας στην ΕΕ.

Η εν λόγω ενίσχυση της αρχής της επικουρικότητας μπορεί να επιτευχθεί με την παροχή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών καλύτερης πρόσβασης στις διαπραγματεύσεις μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ σχετικά με νομοθετικές προτάσεις (διαδικασία τριμερούς διαλόγου), καθώς και με την ανάθεση στα περιφερειακά κοινοβούλια επίσημου ρόλου υποβολής νομοθετικών προτάσεων της ΕΕ, σε δεόντως καθορισμένες περιστάσεις.

6. Ζητούμε να αξιοποιηθεί η εμπειρία της Διάσκεψης για το Μέλλον της Ευρώπης με στόχο την καθιέρωση μόνιμου και τοποκεντρικού διαλόγου με τους πολίτες, ως συμμετοχικού μηχανισμού που θα συνδέει καλύτερα την ΕΕ με τις πραγματικές συνθήκες σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο και θα διασφαλίζει ότι οι πολίτες λαμβάνουν ανατροφοδότηση σχετικά με τις ιδέες και τις ανησυχίες τους. Οι εθνικές και οι ευρωπαϊκές τοπικές ενώσεις, από κοινού με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών και τα δίκτυά της των νέων αιρετών πολιτικών και των περιφερειακών και τοπικών συμβούλων της ΕΕ, είναι έτοιμες να διευκολύνουν αυτή τη διαδικασία.

7. Καλούμε τη Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης να επαναβεβαιώσει τη «συνοχή» ως θεμελιώδη αξία και πυξίδα όλων των πολιτικών της ΕΕ που βασίζονται στον σεβασμό της εταιρικής σχέσης και της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης.

8. Ζητούμε την ενίσχυση της ανθεκτικότητας στην ΕΕ, με σαφή συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στη χάραξη και την εφαρμογή των κοινωνικών, κλιματικών, περιβαλλοντικών, ενεργειακών και ψηφιακών πολιτικών, καθώς και την παροχή άμεσης πρόσβασης στη χρηματοδότηση της ΕΕ σε τομείς που εμπíπτουν στις αρμοδιότητές τους.

9. Υποστηρίζουμε μια Ευρωπαϊκή Ένωση Υγείας που θα παρέχει στην ΕΕ τις απαιτούμενες αρμοδιότητες για ταχεία αντίδραση σε κρίσεις στον τομέα της υγείας, με παράλληλη τήρηση των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

10. Ζητούμε την υιοθέτηση ενός μακρόπνοου ευρωπαϊκού αγροτικού θεματολογίου που θα βελτιώνει την ενσωμάτωση αστικών και αγροτικών περιοχών και θα οδηγήσει στη βιώσιμη αναζωογόνηση των αγροτικών κοινοτήτων.

11. Καλούμε την ΕΕ να αξιοποιήσει τους ισχυρούς δεσμούς που δημιουργήθηκαν με την πάροδο των ετών με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές των γειτονικών χωρών και των χωρών της διέυρυνσης και να οικοδομήσει το κράτος δικαίου και τη χρηστή διακυβέρνηση από τη βάση προς την κορυφή.

12. Προκειμένου να ξανακερδίσουμε την εμπιστοσύνη των πολιτών, οφείλουμε να ανανεώσουμε τη λειτουργία της δημοκρατίας και των ευρωπαϊκών αξιών μέσω της εκπαίδευσης και της αγωγής του πολίτη, ιδίως μεταξύ των νέων και στις διασυνοριακές περιοχές, προάγοντας παράλληλα τον σεβασμό των ίσων ευκαιριών.

Ας εργαστούμε από κοινού ώστε η δημοκρατία να αποφέρει αποτελέσματα και η Ευρώπη να προσεγγίσει περισσότερο τους πολίτες της.

